

Από τον συγγραφέα του βραβευμένου με Booker Σάγκι Μπείν

DOUGLAS
STUART

Ο ΝΕΑΡΟΣ
ΜΑΝΓΚΟ

Μετάφραση: Μιχάλης Μακρόπουλος

ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Λογοτεχνία

Πρώτη έκδοση Σεπτέμβριος 2023

Τίτλος πρωτοτύπου *Young Mungo*, Grove Press 2022

Επιμέλεια – διόρθωση τυπογραφικών δοκιμίων Φίλια Μπουγιούκου

Προσαρμογή εξωφύλλου Δήμητρα Μηλιώρη

© 2022, Douglas Stuart

© 2022, Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ (για την ελληνική γλώσσα)

ISBN 978-618-03-3630-6

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 83630

Κ.Ε.Π. 5501, κ.π. 19014

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα

τηλ.: 211 3003500, fax: 211 3003562

metaixmio.gr · metaixmio@metaixmio.gr

Κεντρική διάθεση

Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα

τηλ.: 210 3647433, fax: 211 3003562

Βιβλιοπωλεία ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

- Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα

τηλ.: 210 3647433, fax: 211 3003562

- Πολυχώρος, Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα

τηλ.: 211 3003580, fax: 211 3003581

Ο ΚΑΤΟΠΙΝΟΣ ΜΑΗΣ

ΕΝΑ

ΚΑΘΩΣ ΠΛΗΣΙΑΖΑΝ ΣΤΗ ΓΩΝΙΑ, ο Μάνγκο στάθηκε και τίναξε από τον ώμο του το χέρι του άντρα. Ήταν τόσο αποφασιστική χειρονομία, που ξάφνιασε τους πάντες. Γυρνώντας προς τα πίσω, ο Μάνγκο κοίταξε το διαμέρισμα με μισόκλειστα μάτια, που τα 'πιασε έπειτα το νευρικό τους τικ κι άρχισαν να συσπώνται. Καθώς η μητέρα του τον παρακολουθούσε μέσα από τα στάχνα στο σχέδιο που είχαν οι δικτυωτές κουρτίνες, προσπάθησε να πείσει τον εαυτό της ότι το τικ του ήταν χαρούμενο κλείσιμο του ματιού, ένας στοργικός κώδικας μορς που έστελνε το σήμα πως όλα θα ήταν εντάξει. Κ.Α.Λ.Α. Έτσι ήταν ο μικρότερος γιος της. Χαμογελούσε κι ας μην το ήθελε. Θα έκανε τα πάντα μόνο και μόνο για να κάνει τους άλλους να νιώσουν καλύτερα.

Η Μο-Μόου τράβηξε την κουρτίνα κι έγειρε πάνω στο περβάζι σαν γυναίκα που γυρεύει μια συντροφιά. Σήκωσε με το ένα χέρι την κούπα με το τσάι της και χτύπησε ελαφρά το τζάμι με τα μαργαριταρένια ροζ νύχια της. Ήταν ένα χρώμα που είχε διαλέξει για να κάνει τα δάχτυλά της να δείχνουν πιο νεανικά, γιατί, αν δεν έδειχναν τα δάχτυλά της την ηλικία της, μπορεί το ίδιο να συνέβαινε και με το πρόσωπό της και μ' όλον της τον εαυτό. Καθώς κοιτούσε προς το μέρος του, ο Μάνγκο κουνήθηκε ξανά, πήγε να γυρίσει προς το σπίτι. Τότε αυτή του έκανε νόημα με τα βαμμένα της δάχτυλα να φύγει.
Τράβα!

Το αγόρι της κύρτωσε λιγάκι τους ώμους, με το σακίδιο να 'ναι μια μικρή καμπούρα στη ράχη του. Αβέβαιος για το τι θα έπρεπε να πάρει, με μισή καρδιά το 'χε γεμίσει με ανοησίες: ένα πουλόβερ Fair Isle που του 'πεφτε μεγάλο, φακελάκια τσάι, το μπλοκ σχεδίου του με τις τσακισμένες γωνίες, ένα Ludò, μερικά μισοχρησιμοποιημένα

σωληνάρια φαρμακευτικής αλοιφής. Ωστόσο στη γωνία ταλαντεύτηκε, λες και θα μπορούσε το σακίδιο να τον ρίξει πίσω, μες στο ρείθρο. Η Μο-Μόου ήξερε πως δεν ήταν βαρύ. Ήξερε πως ήταν τα κόκαλά του τα ίδια που του 'χαν γίνει νεκρό βάρος.

Όλα τούτα ήταν για το καλό του και, παρ' όλα αυτά, τόλμησε να την κοιτάξει θλιμμένα. Η ζέστη παραίτηταν πολλή για ν' ανεχτεί από πάνω και τις ανοησίες του. Της την έδινε στα νεύρα. *Μπρος, τράβα!* έκανε ξανά κι ήπιε μια γουλιά κρύο τσάι.

Οι δυο άντρες περίμεναν στη στροφή. Αφού αναστέναξαν κι έριξαν μια ματιά κρυφογελώντας, άφησαν κάτω τις τσάντες τους κι άναψαν τσιγάρο. Η Μο-Μόου κατάλαβε ότι ήθελαν πώς και πώς να φύγουν –οι άγνωστες φάτσες δεν αρέσουν σ' αυτά τα στενοσόκακα– και είδε πως επιστράτευαν όλη τους την υπομονή για να μην τσιγκλήσουν τον κανακάρη της να προχωρήσει. Ήταν αρκετά έξυπνοι ώστε να μην πιέσουν τον Μάνγκο, τουλάχιστον όχι όσο ήταν ακόμη τόσο κοντά στο σπιτικό του και μπορούσε να το βάλει στα πόδια. Τα μισόκλειστα μάτια τους ολοένα γυρνούσαν προς το μέρος του, παρακολουθούσαν, περίμεναν να δουν τι θα έκανε στη συνέχεια το αγόρι, ενόσω τα χέρια τους σκάλιζαν μες στις τσέπες τους, τραβώντας τ' αρχίδια τους για να ξεκολλήσουν απ' τα μπούτια τους. Η μέρα θα ήταν υγρή, πνιγερή. Ο νεότερος πασπατεύτηκε. Η Μο-Μόου έγλειψε από μέσα τα κάτω δόντια της.

Ο Μάνγκο σήκωσε το χέρι να νεύσει προς το παράθυρο, όμως η Μο-Μόου τον αγριοκοίταξε. Πρέπει να 'χε δει την όψη της να σκληραίνει ή μπορεί να σκέφτηκε πως ήταν παιδιάστικο να κουνά το χέρι, γιατί το 'κοψε κι έκλεισε τη γροθιά του σαν ν' άδραχνε τον αέρα, θαρρείς και πνιγόταν.

Με το φαρδύ του σορτς και το μπουφάν του, που του έπεφτε μεγάλο, έμοιαζε με ορφανό ντυμένο με αποφόρια. Καθώς όμως έσπρωχνε από το πρόσωπό του ένα σύννεφο από μπουκλες, η Μο-Μόου είδε το σαγόνι του να σφίγγεται και θυμήθηκε τι αποφασιστικός νεαρός γινόταν μεγαλώνοντας. Χτύπησε ξανά το τζάμι. *Μη μου κατσουφιάζεις.*

Ο νεότερος από τους δύο άντρες πλησίασε κι έβαλε το χέρι του στους ώμους του Μάνγκο, που μόρφασε νιώθοντας το βάρος. Η Μο-

Μόου τον είδε να τρίβει τα πλευρά του και θυμήθηκε τις πονεμένες μελανιές που άνθιζαν στα παιδιά του. Χτύπησε το τζάμι: *Αχ, για τον Θεό, φύγε επιτέλους!* Τότε ο γιος της χαμήλωσε τη ματιά του κι αφέθηκε να τον οδηγήσουν. Οι άντρες γελούσαν χτυπώντας το αγόρι στην πλάτη. *Μπράβο, λεβέντη μου. Είσαι γενναίος.*

Η Μο-Μόου δεν ήταν θρήσκα, όμως έτεινε τα ροζ νύχια της προς τα ουράνια και τα κούνησε φωνάζοντας «αλληλουία». Έχυσε το τσάι της μες στο διψασμένο φυτό-αράχνη και, γεμίζοντας την κούπα της με «ενισχυμένο» κρασί, δυνάμωσε τη μουσική κι έβγαλε τα παπούτσια της.

Οι τρεις ταξιδιώτες πήραν ένα λεωφορείο της τοπικής γραμμής στη Σόχιχολ Στριτ. Στη Γλασκόβη είχε έναν απ' τους σπάνιους καύσωνες, έτσι αναγκάζονταν να σπρώχνουν για να περάσουν μέσα από φασαριστικές παρέες από γυμνόστηθους άντρες που είχαν ήδη πάρει ροδοκόκκινο χρώμα απ' τον ήλιο. Στα παγκάκια κάθονταν στη σειρά γιαγιάδες με χοντρά μπράτσα, καθωσπρέπει με τα καπέλα τους και τα καλά τους μάλλινα πανωφόρια, με το πανωχείλι τους να είναι μες στον ιδρώτα. Ενώ πιτσιρικά με ιδρωμένα πρόσωπα έκαναν σχοινάκι αντίκρυ στον δρόμο, οι γυναίκες λαγοκοιμόνταν στη ζέστη, με το κεφάλι ριγμένο στα παχιά τους στήθια. Θύμιζαν στον Μάνγκο τα περιστερία στην πολυκατοικία, κάτι μεγάλα και νωθρά πουλιά με τα μάτια μισόκλειστα και το κεφάλι βυθισμένο μες στα πούπουλα του λαιμού.

Την πόλη ζωντάνευε ο ήχος από τους πλανόδιους μουσικούς, που τον ανταγωνιζόταν το πολεμικό κροτάλισμα μιας μπάντας της αδελφότητας των Όραντζ. Σαν ωδικά πτηνά που τερετίζουν, τα πίκολο της μπάντας έβγαζαν γλυκές τρίλιες με συνοδεία τον βαρύ κρότο μιας γκρανκάσας. Ο σκοπός ήταν τόσο συγκινητικός, που ένας γηραιός τζέντλεμαν με εκλεπτυσμένη όψη, χαμένος σ' ένα ονειροπόλημα, έχυσε δάκρυα σαν μεγάλες δροσοσταλίδες. Ο Μάνγκο προσπάθησε να αποστρέψει το βλέμμα από τη θέα ενός άντρα που δάκρυζε έτσι απροκάλυπτα. Δεν μπορούσε να 'ναι βέβαιος αν ο λόγος που έκλαιγε ήταν η απελπισία ή η περηφάνια. Κάτω από το μανίκι του

σακακιού του λαμπύριζε το λουράκι ενός ακριβού ρολογιού, κι ο Μάνγκο αποφάσισε, δίχως αυτό να βασίζεται σε άλλη πληροφορία, πως παραήταν κραυγαλέο, επιδεικτικό, για ν' ανήκει σε Καθολικό.

Οι άντρες αγκομαχούσαν μες στο λιοπύρι. Τους βάραιναν οι λεπτές πλαστικές σακούλες που είχαν στα χέρια, μια τσάντα γεμάτη σύνεργα ψαρέματος κι ένα σακίδιο κάμπινγκ. Ο Μάνγκο τούς άκουγε να παραπονιούνται ότι διψούσαν. Τους ήξερε μία ώρα όλη κι όλη, όμως το είχαν ήδη αναφέρει κάμποσες φορές. Έδειχναν να είναι συνεχώς διψασμένοι. «Και τι δεν θα 'δινα για ένα καλό ποτό» είπε ο μεγαλύτερος. Ήταν κιόλας κόκκινος σαν παντζάρι και ξαναμμένος μες στο χοντρό σακάκι του από τούιντ. Ο άλλος τον αγνόησε. Βάδιζε σαν στραβοκάνης, θαρρείς και τα μπούτια του συγκαίγονταν από το κολλητό του τζιν.

Οδήγησαν το αγόρι στον σταθμό των λεωφορείων και μ' ένα κροτάλισμα από κέρματα επιβιβάστηκαν σε ένα που θα τους πήγαινε στη βόρεια πλευρά της Γλασκόβης και παραέξω, προς τους πράσινους λόφους του Νταμπάρτον.

Όταν πια έφτασαν οι άντρες με χίλια ζόρια στο πλαστικό κάθισμα στο πίσω μέρος του λεωφορείου, ήταν ιδρωμένοι και ξέπνοοι. Ο Μάνγκο κάθισε ανάμεσά τους και μαζεύτηκε όσο πιο πολύ μπορούσε. Όταν ένας από αυτούς κοιτούσε έξω απ' το παράθυρο, αυτός περιεργαζόταν το πρόσωπό του. Αν γυρνούσε προς το μέρος του, έκανε πως κοίταγε από τ' άλλο παράθυρο, προσπαθώντας να αποφύγει τη ματιά του.

Ο Μάνγκο πίεσε το πιγούνι του στο στέρνο του και προσπάθησε να σταματήσει τη νευρική φαγούρα που απλωνόταν στο πρόσωπό του, παρακολουθώντας την γκριζα πόλη να περνάει απέξω. Ήξερε πως έκανε ξανά εκείνο το πράγμα – που ζάρωνε τη μύτη κι ανοιγόκλεινε τα μάτια, με το πρόσωπό του να δείχνει σαν να ήταν έτοιμος να φταρνιστεί, αλλά δίχως να το κάνει ποτέ. Ένωθε πάνω του το βλέμμα του μεγαλύτερου άντρα.

«Δεν θυμάμαι πότε ήταν η τελευταία φορά που βγήκα από την πόλη». Η φωνή του άντρα ήταν τραχιά σαν να 'χε στο στόμα μια μπουκιά ξερό ψωμί. Πού και πού έπαιρνε ανάσα στο μέσον μιας πρότασης, διστάζοντας, λες και κάθε λέξη μπορεί να ήταν η τελευταία

που θα κατόρθωνε να αρθρώσει. Ο Μάνγκο προσπαθούσε να του χαμογελάσει, όμως υπήρχε πάνω του κάτι που θύμιζε νυφίτσα και σε δυσκόλευε να τον κοιτάξεις κατάματα.

Ο κουστουμαρισμένος ξένος γύρισε ξανά προς το παράθυρό του κι ο Μάνγκο άδραξε την ευκαιρία για να τον περιεργαστεί ολόκληρο. Ήταν κοκαλιάρης, γύρω στα εξήντα, ολοφάνερα κακοζωισμένος. Ο Μάνγκο είχε ξαναδεί άλλους σαν και του λόγου του. Οι νεαροί Προτεστάντες χούλιγκαν απ' τις εργατικές κατοικίες τούς έπαιρναν συχνά στο κατόπι για πλάκα· μάζευαν τους φασαριόζους μπεκρήδες έξω από την εργατική λέσχη, τους οδηγούσαν χλευάζοντάς τους προς το φαγάδικο που 'χε ψάρια και τηγανητές πατάτες κι έπειτα ορμούσαν, καθώς έπεφταν από τις σχισμένες τους τσέπες οι τελευταίες τους πενταροδεκάρες. Η κακοφαγία και το πιστό τούς είχαν ρημάξει. Είχε πολύ πετσί πάνω από το λιγοστό του λίπος και το κιτρινιάρικο πρόσωπό του σούφρωνε σαν παραγινωμένο μήλο.

Το φθαρμένο του σακάκι ήταν αταίριαστο με το παντελόνι του, που τα γόνατά του είχαν κρεμάσει κι αυτά σαν το πετσί του άντρα. Κάτω από το σακάκι φορούσε ένα κοντομάνικο μπλουζάκι με μια διαφημιστική στάμπα για έναν υδραυλικό στο Σάουθ Σάιντ, με τη λαιμόκοψή του ξηλωμένη. Ο Μάνγκο αναρωτήθηκε αν ήταν τα μοναδικά του ρούχα. Είχαν μια μουχλιασμένη μυρωδιά, σαν να τα φορούσε με ήλιο και βροχή.

Ένωσε παράξενη λύπη για δαύτον. Ο άντρας έτρεμε ελαφρά. Χρόνια ολόκληρα που τα 'χε χαραμίσει κρυμμένος από το φως του ήλιου μέσα σε σκοτεινές παμπ τού είχαν χαρίσει τις νευρικές αντιδράσεις σκυλιού που το πέταξαν έξω στο χιόνι, κι είχε πράγματι τα αεικίνητα ματάκια και τα μακριά τρεμάμενα μέλη δαρμένου σκύλου. Έμοιαζε έτοιμος να φύγει τρέχοντας.

Καθώς χανόταν πίσω ο τελευταίος ουρανοξύστης, ο κουστουμαρισμένος άντρας έβγαλε κάτι σιγανούς ήχους γεμίζοντας τον άδειο αέρα και προσκαλώντας τους άλλους να πιάσουν κουβέντα μαζί του. Ο Μάνγκο κόλλησε το πιγούνι στο στέρνο και δεν είπε τίποτα. Ο νεότερος άντρας έξυνε τα αχαμνά του. Ο Μάνγκο τον παρακολουθούσε με την άκρη του ματιού.

Αυτός ο άντρας έμοιαζε να είναι είκοσι φεύγα χρονών. Φορούσε λουλακί τζιν και η ζώνη του ήταν περασμένη κάτω από το σήμα με τη φίρμα, για να φαίνεται ότι ήταν Αγγαπí. Ήταν όμορφος –ή πρέπει να ’ταν σχεδόν όμορφος κάποτε–, αλλά υπήρχε ήδη πάνω του κάτι χαλασμένο, σαν καλό κρέας που αφέθηκε έξω απ’ το ψυγείο. Παρά τη ζέστη, φορούσε ένα φουσκωτό τζάκετ αεροπορίας. Όταν το έβγαλε, ο Μάνγκο είδε ότι τα μπράτσα του ήταν νευρώδη, με λιανούς μυς, κάτι που φανέρωνε βαρύ επάγγελμα ή χρόνια πυγμαχίας, ή και τα δύο.

Τα μαλλιά του ήταν κοντοκομμένα. Η φράντζα του ήταν χτενισμένη προς τα μπρος με ζελέ, πριονωτή στην άκρη λες κι είχε κουρευτεί με ψαλίδι ζικ ζακ. Ο Μάνγκο κοίταξε το κατεστραμμένο δέρμα στις αρθρώσεις των δαχτύλων του. Το χρώμα του ήταν μελί, κάτι σπάνιο για Σκοτσέζο, αλλά μπορεί η φαμίλια του να καταγόταν από κείνους τους Ιταλιάνους ή τους Σπανιόλους που είχαν τα μαγαζιά με ψάρι και τηγανητές πατάτες, μέσω των «Μαύρων» Ιρλανδών, αυτών με τα μαύρα μαλλιά και μάτια.

Κάθε ίχνος τούτης της αύρας εξαεμίστηκε όταν ο άντρας είπε σε άχρωμα, λαρυγγικά γλασκοβέζικα: «Μην μπαίνεις στον κόπο με τον παλιόφιλο τον Σεντ Κρίστοφερ». Μίλησε χωρίς να κοιτάζει κανέναν τους. «Θα ’κανε ως κι άλογο ακόμα να βαρεθεί!».

Ο Μάνγκο έμεινε να αναρωτιέται γιατί βρισκόταν σ’ ένα λεωφορείο με τον «Αϊ-Χριστόφορο», ενώ ο άλλος άντρας άρχισε ξανά να σκαλίζει τη μύτη του. Καθώς το δαχτυλάκι του άντρα έψαχνε μες στο ρουθούνι του, ο Μάνγκο πρόσεξε ότι φορούσε δαχτυλίδια με χρυσόλιρο σε όλα του τα δάχτυλα κι ότι οι πήχεις του είχαν χτυπημένα, σαν φίδια, τατουάζ που πλέκονταν το ένα με τ’ άλλο. Ήταν άνθρωπος καλυμμένος με λέξεις: από τους λογότυπους στο στήθος του ως τα παπούτσια του, το τζιν του μέχρι και το δέρμα του. Είχε γράψει πάνω στη σάρκα του, με μια βελόνα ραψίματος, ονόματα γυναικών και συμμοριών: Σάντρα, Τζάκι, RFC, The Mad Squad. Εδώ κι εκεί το μπλε μελάνι είχε τρέξει σαν νερομπογιά κάτω από το δέρμα του βάφοντάς τον με μια όμορφη βιολετιά απόχρωση. Ο Μάνγκο διάβασε προσεκτικά τα χέρια του κι απομνημόνευσε όσο περισσότερα μπορούσε.

Ο Σεντ Κρίστοφερ έβαλε το χέρι σε μια από τις τσάντες και, μ’ ένα

πανούργο κλείσιμο του ματιού, έβγαλε μια εξάδα κουτιά μπίρα Tennent's Super. Με τα ματάκια του καρφωμένα στο πίσω μέρος του κεφαλιού του οδηγού, έβγαλε δυο κουτάκια και τα πρόσφερε στο αγόρι και σ' αυτόν με το τατουάζ. Ο Μάνγκο έγνεψε αρνητικά, όμως ο νεαρός άντρας πήρε το δικό του μ' ένα βογκητό που έδειχνε ευγνωμοσύνη. Το άνοιξε και κόλλησε τα χείλια του στον αφρό που ανάβρυσε. Το στράγγιξε σε τρεις γουλιές.

Ο Σεντ Κρίστοφερ πρέπει να 'χε διαβάσει τις σκέψεις του αγοριού επειδή είπε: «Με λέει Σεντ Κρίστοφερ γιατί πάω στη Χόουπ Στριτ, στα ανταμώματα των αλκοόλων, κάθε Πέμπτη και Κυριακή. Είμαι ο Πεμπτοκυριακάτικος Κρίστοφερ, για να μη με μπερδεύουν μ' άλλους, τον Κρις του Κάστλμικ ή τον Γουί Τζίντζερ-Χάιντιντ Κρίσι». Ήπια μια γουλιά, κι ο Μάνγκο είδε το λαρύγγι του να παλεύει να κατεβάσει κάμποσο. «*Saint* από τα S και T, *Sunday* και *Thursday*, με πιάνεις;»

Ο Μάνγκο είχε ξανακούσει κάτι παρόμοιο. Η ίδια η Μο-Μόου ήταν γνωστή σαν Δευτεροπεμπτιάτικη Μορίν. Αυτή ζητούσαν οι άλλοι αλκοολικοί όταν σήκωνε τ' αγόρι το τηλέφωνο στον διάδρομο. Αυτοί που τηλεφωνούσαν ήθελαν να 'ναι σίγουροι ότι δεν είχαν πάρει κατά λάθος στο σπίτι της «Μορίν από το Μίλερστον» ή της «Γουί-Μο από το Μιλκ». Αυτές οι μικρές διακρίσεις είχαν σημασία άμα τιμούσαν τον κώδικα της ανωνυμίας.

«Μερικές φορές με πιάνει τέτοιο τρέμουλο, που πάω και σε κάνα αντάμωμα βράδυ Τετάρτης. Αλλά δεν μπορώ...» Ο Σεντ Κρίστοφερ συνοφρυώθηκε θλιμμένα. «Με πιάνεις;»

Ο Μάνγκο πάλευε πολύ για να καταλαβαίνει τι εννοούσαν στα αλήθεια οι άνθρωποι. Η Μο-Μόου και η αδερφή του η Τζόντι τού γκρίνιαζαν πάντα γι' αυτό. Προφανώς μπορούσε να υπάρχει μια απόσταση ανάμεσα σε ό,τι έλεγε ένα πρόσωπο και σε ό,τι θα έπρεπε να βλέπεις. Η Τζόντι έλεγε πως ήταν ευκολόπιστος. Η Μο-Μόου έλεγε πως ευχόταν να τον είχε αναθρέψει έτσι που να του κόβει περισσότερο και να μην τον πιάνουν οι πάντες κορόιδο. Ήταν αστείο να 'σαι μια απογοήτευση επειδή ήσουν τίμιος και υπέθετες πως και οι άλλοι ήταν το ίδιο. Τα παιχνίδια που 'παιζαν οι άνθρωποι έκαναν την καρδιά του να πονά.

Ο Σεντ Κρίστοφερ βύζαινε το κουτάκι του να το στραγγίξει, όταν είπε ο Μάνγκο: «Θα 'πρεπε ίσως να πήγαινες και τις Τετάρτες. Αν το 'χεις στ' αλήθεια ανάγκη, ε;».

«Ναι, αλλά μ' αρέσει το παρατσούκλι μου». Έβαλε το χέρι μέσα από το μπλουζάκι του κι έβγαλε ένα τόσο δα τσίγκινο μετάλλιο του αγίου. «Σεντ Κρίστοφερ. Είναι το καλύτερο πράμα που 'χουνε πει για μένα».

«Δεν θα μπορούσες απλώς να τους λες το επώνυμό σου;»

«Θα 'σουν ανώνυμος τότε;» πετάχτηκε αυτός με τα τατουάζ. «Αν αρχίσεις να λες τα σώψυχά σου και ν' αφήνεις να ξέρει ο πάσα ένας ποιοι είναι οι δαίμονές σου, τότε τ' όνομά σου θα γίνει βούκινο».

Ο Μάνγκο ήξερε πολύ καλά ότι οι άνθρωποι είχαν δαίμονες. Της Μο-Μόου φανερωνόταν όποτε λαχταρούσε να πιει. Ο δαίμονάς της ήταν ένα φίδι πλακουτσό σαν χέλι, με σαγόκι και ματάκια νυφίτσας και με την ανακατεμένη γούνα ψωριάρη αρουραίου. Ήταν ένα πράγμα γλιστερό σε αλυσίδα, που την ταρακουνούσε και την έσερνε προς πράγματα που θα 'πρεπε εκείνη να τ' αποφεύγει όπως ο διάολος το λιβάνι. Ήταν πανούργο κι αχόρταγο. Μπορεί να καθόταν ήσυχο ήσυχο και να περίμενε ώσπου να φύγουν τα παιδιά για το σχολείο, να αποχαιρετήσουν τη μητέρα τους μ' ένα φιλή, κι έπειτα να χυμούσε καταπάνω στη Μο-Μόου και να τη στραγγάλιζε θαρρείς και ήταν κάνα φοβισμένο ποντικάκι. Κι άλλες φορές κουλουριαζόταν μέσα της και καθόταν βαρύ στην καρδιά της. Ο δαίμονας ήταν πάντα εκεί, κάτω ακριβώς από την επιφάνεια, ως και τις καλές ημέρες.

Τις μέρες που παραδινόταν στο ποτό, ο δαίμονας για λίγο ησύχαζε. Όμως μερικές φορές η Μο-Μόου έφτανε μέχρι τέτοιο σημείο με το ποτό, που γινόταν μια ολότελα άλλη γυναίκα· ένα ολότελα άλλο πλάσμα. Το πρώτο σημάδι ήταν το πώς πλαδάρευε το δέρμα της λες και το αληθινό της πρόσωπο γλιστρούσε κι έφευγε, για να φανερώσει τούτη την παράξενη γυναίκα που καιροφυλαχτούσε από κάτω. Ο Μάνγκο, ο αδερφός του και η αδερφή του αποκαλούσαν τούτη την πλαδαρή εκδοχή της *Πατατοσκιάχτρα*, λες και ήταν πράγματι κάνα σκιαχτρο που έσερνε τα πόδια του και δεν είχε καρδιά. Όσο κι αν τα παιδιά της τη γέμιζαν με την αγάπη τους ή προσπαθούσαν να τη στήσουν στα

πόδια της και να τη συμμαζέψουν, αυτή ρουφούσε όλη τους τη φροντίδα και την προσοχή κι ένιωθε έπειτα κούφια όπως και πριν.

Όταν μιλούσε η Πατατοσκιάχτρα, το κάτω σαγόνι της κρεμούσε και η γλώσσα της στριφογυρνούσε με τρόπο βρόμικο και λάγνο μες στο στόμα της, θαρρείς και ήθελε πώς και τι να γλείψει κάτι. Η Πατατοσκιάχτρα υποψιαζόταν πάντα ότι έχανε κάποιο πάρτι, ότι κάτι πιο συναρπαστικό πρέπει να συνέβαινε λίγο παρακεί ή να κρυβόταν παραδίπλα. Όταν ένιωθε έτσι, γύριζε προς τα παιδιά της και τα έδιωχνε λες κι ήταν τίποτα ασήμαντα μικρά πουλιά. Η Πατατοσκιάχτρα πίστευε ότι καλύτερα πράγματα, πιο λαμπερά φώτα, πιο τρανταχτά γέλια, προορίζονταν για τις γυναίκες χωρίς παιδιά.

Η Πατατοσκιάχτρα γινόταν κολλητή με γυναίκες που μόλις τις είχε γνωρίσει και έπειτα από μισό μπουκάλι ουίσκι Black & White πρόδι-δε τα μύχια μυστικά της κι ύστερα ένιωθε πληγωμένη, όταν αυτές οι νέες φίλες δεν μοιράζονταν το δικό της βαθύ συναίσθημα. Και μόλις πιάνονταν στα χέρια, τις έσερνε, ή την έσερναν αυτές, στο χαλί κι αποκεί στα σκαλιά. Το πρωί ο Μάνγκο έβρισκε τούφες παρφουμαρισμένα μαλλιά σαν άχυρα από σκισμένο σκιάχτρο σκορπισμένες στον διάδρομο και ζωντανεμένες από το ρεύμα του αέρα που σφύριζε κάτω από την εξώπορτα. Είτε αυτός είτε η Τζόντι τις μάζευαν με την ηλεκτρική σκούπα Ewbank και δεν έλεγαν κουβέντα ξανά γι' αυτό.

Η Τζόντι ήταν που 'χε χωρίσει τη μητέρα τους στα δύο. Στο κρύο πρωινό φως, αυτό το τέχνασμα βοηθούσε τον Μάνγκο να συγχωρέσει τη Μο-Μόου όταν το ποτό την είχε κάνει εκδικητική και άθλια. «Δεν ήταν η Μο-Μόου» έλεγε καθησυχαστικά η Τζόντι αγκαλιάζοντάς τον μέσα στο ντουλάπι του στεγνώματος «αλλά η φριχτή η Πατατοσκιάχτρα και τώρα κοιμάται».

Ο Μάνγκο ήξερε πώς έμοιαζαν οι δαίμονες. Καθώς το λεωφορείο αργοκυλούσε βόρεια, καθόταν αμίλητος και σκεφτόταν τους δικούς του.

«Και τι δεν θα 'δινε για να πήγαινε ο γαμημένος ο οδηγός πιο γρήγορα» είπε αυτός με τα τατουάζ. Έβαλε το χέρι στην τσάντα ανάμεσα στα πόδια του, που το λουρί της από караβόπανο είχε αγκιστρωμένα πάνω ζωηρόχρωμα δολώματα. Ψάχνοντας ανάμεσα στις πετονιές, έβγαλε ένα σακούλι καπνό. Έστριψε ένα χοντρό τσιγάρο, με τη

γλώσσα του να πηγαиноέρχεται γρήγορα πάνω στο χαρτί. Πήρε έπειτα μια βαθιά ρουφηξιά και ξεφύσησε τον καπνό μέσα στο άδειο κουτάκι της μπίρας. Γούβιασε το χέρι του πάνω από το στόμα του σαν να 'χε πιάσει μια αράχνη, όμως η βρόμα του καπνού πλανιόταν ήδη μες στο λεωφορείο. Πολλοί επιβάτες γύρισαν κι αγριοκοίταξαν προς τα πίσω καθίσματα. Ο Μάνγκο έσκυψε από πάνω του μ' ένα πρσό χαμόγελο κι άνοιξε το λεπτό τζάμι.

«Καπνίζεις;» ρώτησε ο άντρας ανάμεσα στις ρουφηξιές που τραβούσε αχόρταγα. Τα μάτια του ήταν βαθυπράσινα και εδώ κι εκεί λαμπύριζαν μέσα τους χρυσές κηλίδες.

«Όχι».

«Μπράβο». Πήρε άλλη μια βαθιά ρουφηξιά. «Δεν σου κάνει καλό».

Ο Σεντ Κρίστοφερ άπλωσε το τρεμάμενο χέρι του κι αυτός με τα τατουάζ τού έδωσε απρόθυμα το τσιγάρο. Τότε ο Σεντ Κρίστοφερ ρούφηξε και ρούφηξε ώσπου δεν μπορούσε να τραβήξει άλλο. Τα ξερά του χείλια κολλούσαν πάνω στο υγρό χαρτί. Αυτός με τα τατουάζ χτύπησε με τον ώμο του τον ώμο του Μάνγκο. «Τα φιλαράκια της μαμάς με λένε Γκάλουσκείτ γιατί είμαι αποκεί». Έφτιαξε τα δαχτυλίδια του με τα χρυσόλιρα κι ένευσε προς τον ανυποψίαστο οδηγό του λεωφορείου. «Είσαι λιγουλάκι νευρικός, δικέ μου, δεν βρίσκεις; Έτσι και μας πει κουβέντα, θα τον σφάξω τον γαμιόλη».

Ο Σεντ Κρίστοφερ ρούφηξε ώσπου η καύτρα τού 'καψε τα δάχτυλα. «Σ' αρέσει να ψαρεύεις;»

«Δεν ξέρω». Ο Μάνγκο χάρηκε που είδε το τσιγάρο να σβήνει. «Δεν το 'χω ξανακάνει».

«Εκεί που πάμε μπορείς να πιάσεις λούτσους, χέλια, στικτομυλοκόπια» είπε ο Γκάλουσκείτ. «Μπορείς να ψαρεύεις όλο το Σαββατοκύριακο και κανένας δεν θα έρθει να σου ζητήσει την άδεια. Για τριάντα, εξήντα χιλιόμετρα μακριά αποκεί δεν υπάρχει ψυχή».

Ο Σεντ Κρίστοφερ κατένευσε. «Ναι. Είναι όσο πιο κοντά μπορείς να πας στον παράδεισο με τρία λεωφορεία».

«Τέσσερα» τον διόρθωσε ο Γκάλουσκείτ, «τέσσερα λεωφορεία».

Η ιδέα ότι θα πήγαιναν σ' αυτή την ερημιά έκανε τον Μάνγκο να νιώσει ένα σφίξιμο στην καρδιά. «Τα τρώτε τα ψάρια;»

«Εξαρτάται από το μέγεθος» είπε ο Γκάλουουγκεϊτ. «Την εποχή της αναπαραγωγής μπορεί να πιάσεις τόσο πολλά, που θα χρειάζονται καταψύκτη για να τα κρατήσεις όλα. Έχει η μαμά σου μεγάλο καταψύκτη;»

Ο Μάνγκο έγνεψε αρνητικά. Σκέφτηκε το μικροσκοπικό ψυγιάκι της Μο-Μόου, πώς ήταν γεμάτο πάγο. Αναρωτήθηκε αν θα 'ταν ευτυχισμένη μ' ένα χοντρό στικτομυλοκόπι, όμως είχε τις αμφιβολίες του. Τίποτα δεν έμοιαζε να την κάνει ευτυχισμένη. Από την πολλή σκοτούρα, τελευταία, φτερούγιζε η καρδιά της κι αυτός το 'ξερε, γιατί του το 'χε πει η ίδια. Ο Μάνγκο είχε προσπαθήσει να μη γελάσει όταν του το είπε, όμως δεν μπορούσε να διώξει από το μυαλό του την εικόνα της καρδιάς της να 'χει βγάλει φτερά και να πετάει σκοτισμένη τριγύρω στο δωμάτιο. Τότε η Τζόντι είχε κοιτάξει απαυδισμένη ψηλά κι είχε πει: «Για δες, Μορίν. Όστε έχεις καρδιά, λοιπόν;».

Ο Μάνγκο τσίμπησε το μάγουλό του καθώς το λεωφορείο περνούσε από το Νταμπάρτον και πρόβαλαν οι ώχρινες όχθες της Λοχ Λόμοντ. Θυμήθηκε τα βαριά πράγματα που 'χε πει η Μο-Μόου. Ήξερε γιατί βρισκόταν εδώ· το φταίξιμο ήταν δικό του.

«Δεν μου λες, πόσο χρονών είσαι;» ρώτησε ο Γκάλουουγκεϊτ.

«Δεκαπέντε». Ο Μάνγκο προσπάθησε να ισιώσει το κορμί του για να δείξει πόσο ψηλός ήταν, όμως τα πλευρά του τον πονούσαν ακόμη και το παλιό λεωφορείο είχε χάλια αναρτήσεις. Είχε μεσαίο ύψος για την ηλικία του και στην τάξη του ήταν από τους τελευταίους που είχαν πετάξει μπόι μεγαλώνοντας. Του μεγαλύτερου του αδερφού, του Χάμις, του άρεσε να του πιάνει το πιγούνι και να γυρνά το πρόσωπό του προς το φως. Παρατηρούσε το χνουδι στο πανωχείλι του Μάνγκο με τον ίδιο τρόπο που ένας κηπουρός επιθεωρεί ένα λεπτό φιντάνι. Φυσούσε πάνω του μόνο και μόνο για να εκνευρίσει τον Μάνγκο. Αν κι ο Μάνγκο δεν ήταν ιδιαίτερα ψηλός, ήταν πάντως ψηλότερος από τον Χάμις, που το απεχθανόταν αυτό.

Ο Σεντ Κρίστοφερ άπλωσε το χέρι κι έκλεισε τα μακριά του δάχτυλα γύρω απ' τον καρπό του αγοριού. «Είσαι ακόμη κούτσικος, ε; Θα σ' έκανα δώδεκα χρονών, βία δεκατριών».

«Μπα, είναι σχεδόν άντρας». Ο Γκάλουουγκεϊτ έριξε το χέρι του με

τα τατουάζ στους ώμους του αγοριού. Αντάλλαξε μια πονηρή ματιά με τον φίλο του. «Έχουν κρεμάσει τα αρχίδια σου, Μάνγκο, ή όχι ακόμη;»

Ο Μάνγκο δεν απάντησε. Ήταν μαζεμένα εκεί, ζαρωμένα κι άχρηστα. Αν έπεφταν, πού θα πήγαιναν δηλαδή;

«Ξέρεις, το σακούλι τους...» Ο Γκάλουγκεϊτ έδωσε μια ελαφριά γροθιά στ' αχαμνά του αγοριού.

«Δεν ξέρω». Ο Μάνγκο διπλώθηκε για προστασία.

Οι άντρες χαχάνισαν μόνοι τους κι ο Μάνγκο προσπάθησε να τους μιμηθεί, όμως το γέλιο του ήταν αμήχανο κι αργοπορημένο. Ο Σεντ Κρίστοφερ άρχισε να βήχει δυνατά κι ο Γκάλουγκεϊτ στράφηκε ξανά, περιφρονητικά, προς το παράθυρο. Είπε: «Θα σε προσέχουμε, Μάνγκο. Μην ανησυχείς. Θα περάσουμε καλά και θα πας στη μάνα σου φρέσκα ψάρια».

Ο Μάνγκο μάλαξε τα πονεμένα του αρχίδια. Σκέφτηκε ξανά την καρδιά της Μο-Μόου που την έτρωγε η ανησυχία.

«Ναι. Η μάνα σου είναι καλή γυναίκα. Από τις λίγες που 'χουν μείνει». Ο Γκάλουγκεϊτ άρχισε να δαγκώνει το ξερό δέρμα γύρω από τον δείκτη του και να το φτύνει κάτω. Ξάφνου σταμάτησε αυτό που έκανε. «Μπορώ να δω;» Προτού προλάβει ο Μάνγκο να διαμαρτυρηθεί, αυτός έβαλε το χέρι του κάτω από το μπουφάν του Μάνγκο. Το σήκωσε κι άρχισε να ξεντύνει το αγόρι. «Για να ρίξουμε μια ματιά».

Ο Μάνγκο σήκωσε τα χέρια του κι άφησε τον άντρα να τραβήξει προς τα πάνω το νάιλον μπουφάν του ώσπου του σκέπασε το πρόσωπο κι έλουσε τα πάντα σ' ένα γαλήνιο μπλε φως. Το αγόρι δεν μπορούσε να δει, όμως άκουγε τους άντρες, την ακανόνιστη ανάσα τους. Μια θλιμμένη εισπνοή, μια παύση, έπειτα ένας αναστεναγμός. Το ακροδάχτυλο του Γκάλουγκεϊτ ήταν γλοιώδες εκεί που το μασούλαγε. Το πίεσε πάνω στη μελανιά στο στήθος του Μάνγκο, που έπειτα το ένιωσε να ταξιδεύει από το στέρνο του και γύρω από το κάτω του πλευρό, θαρρείς κι ο άντρας ακολουθούσε έναν χάρτη. Ο Γκάλουγκεϊτ πίεσε τα πλευρά του κι έπειτα, σαν να τσέκαρε πόσο ευαίσθητα ήταν, βύθισε με δύναμη το δάχτυλό του στη μελανιά. Ο Μάνγκο μόρφασε από τον πόνο και στριφογύρισε για να ξεφύγει. Τράβηξε

ξανά κάτω τα ρούχα του, σίγουρος ότι το πρόσωπό του είχε φουντώσει. Ο Γκάλουγκεϊτ κούνησε το κεφάλι. «Σκατοϋπόθεση. Η μάνα σου μας είπε για τα μπλεξίματα που 'χες μ' εκείνους τους βρομιάρηδες τους Φίνιαν. Καθολικοί, φίλε μου. Το παίζουν αγαθοπαναγίες οι μπάσταρδοι».

Ο Μάνγκο προσπαθούσε να μην το σκέφτεται αυτό.

«Μη σκας» είπε μ' ένα χαμόγελο ο Γκάλουγκεϊτ. «Θα σε πάρουμε μακριά από κείνη την κωλογειτονιά. Θα περάσεις μαζί μας ένα σωστό αγορίστικο Σαββατοκύριακο. Θα σε κάνουμε άντρα, ε;»

Άλλαξαν λεωφορείο και μετά άλλαξαν ξανά, κι ύστερα περίμεναν κοντά τρεις ώρες για το επόμενο. Ήταν πολύ πέρα από τη Λοχ Λόμοντ τώρα κι ο Μάνγκο άρχισε να σκέφτεται ότι οι άντρες δεν είχαν ιδέα πού βρίσκονταν. Του φαινόταν όλα ίδια.

Οι δυο μπεκρήδες, μες στα σχίνα πίσω από τη μεταλλική στάση του λεωφορείου, ήπιαν τα τελευταία τενεκεδάκια Tennent's. Πού και πού ο Γκάλουγκεϊτ πετούσε ένα τενεκεδάκι πάνω από τους θάμνους στον επαρχιακό δρόμο και ρωτούσε το αγόρι αν ερχόταν το λεωφορείο. Ο Μάνγκο μάζευε τα σκουπίδια κι έλεγε: «Όχι, δεν έρχεται».

Έτρεμε στη λιακάδα κι άφησε ανεμπόδιστο το τικ στο πρόσωπό του, τώρα που δεν τον κοιτούσε κανένας ξένος χάσκοντας. Όταν ήταν μόνος, προσπαθούσε ν' αφήνει ελεύθερη αυτή του την παρόρμηση μήπως και καταλάγιαζε, όμως δεν έπιανε ποτέ.

Έκανε περισσότερο κρύο εδώ στην ύπαιθρο. Ο νωθρός ήλιος του βορρά έμοιαζε κολλημένος στον ουρανό, όμως τη ζέστη που ανέδιδε την έκλεβε ο άνεμος που σάρωνε τις κοιλάδες. Η μύτη του άρχισε να στάζει. Το πρωί μπορεί επίσης να 'ταν καμένος απ' τον ήλιο.

Κάθισε στις φτέρνες. Είχε ένα κακάδι στο δεξί γόνατο και το δέρμα ήταν σουρωμένο και τον φαγούριζε. Τσέκαρε ότι δεν τον παρακολουθούσε κανένας κι ύστερα έβαλε πάνω τα χείλη του και το έγλειψε για να το μαλακώσει, το βύζαξε, ώσπου μια μεταλλική γεύση γέμισε το στόμα του. Ήξερε πως δεν μπορούσε να 'χει εμπιστοσύνη στον εαυτό του ότι δεν θα έγλειφε ξανά το κακάδι, έτσι σκέπασε τα

γυμνά του πόδια με το άνοράκ του και, τραβώντας τα γόνατά του πάνω στο στήθος του, τα έκρυψε απ' αυτόν τον χωρίς ζέστη ήλιο. Ήταν τόσο σπάνιος εκείνος ο καύσωνας στη γειτονιά του, που δεν είχε σκεφτεί να φέρει άλλο ρούχο πέρα από το λεπτό ποδοσφαιρικό του σορτς. Η Μο-Μόου δεν του είχε αφήσει καθόλου χρόνο να ετοιμάσει το σακίδιό του και δεν τον είχε σταματήσει καθώς έβγαине, ακατάλληλα ντυμένος, από την πόρτα.

Έβγαλε το χοντρό πουλόβερ Fair Isle από το σακίδιό του και το έβαλε κάτω από το μπουφάν του. Το ξερό σκοτοσέζικο μαλλί τον γαργάλησε καθώς γλιστρούσε πάνω στο πρόσωπό του. Έριξε μια ματιά προς τους μπεκρούλιακες μες στα σχίνα. Χουφτώνοντας το πουλόβερ πάνω από τη μύτη του, έσυρε τη γλώσσα του στη μέσα μεριά της πλέξης. Μύριζε ακόμη καθαρό αέρα, πριονίδι και οσμή αμμωνίας απ' το κάτουρο των περιστεριών. Του θύμισε το σπίτι του. Με τον αντίχειρά του έχωσε το πλεκτό στ' ανοιχτό του στόμα κι έκλεισε τα μάτια. Το έσπρωξε μέσα ώσπου πνίγηκε.

Όταν έφτασε πια το λεωφορείο, οι άντρες είχαν γίνει σκνίπα. Ο Μάνγκο τούς βοήθησε να επιβιβαστούν με τις τσάντες τους και τα καλάμια τους κι έπειτα περίμενε υπομονετικά να πληρώσει ο Σεντ Κρίστοφερ το εισιτήριο. Ο μεθυσμένος ταλαντεύτηκε κι έβγαλε μια χούφτα χάλκινα κι ασημένια ψιλά. Γυναίκες με πρόσωπα σκασμένα από το κρύο ξεφύσησαν ανυπόμονα, με τα ψώνια τους να ξεπαγώνουν στα πόδια τους, κι ο Μάνγκο ένιωσε τον σβέρκο του να καίει, άρπαξε τα ψιλά από τη γουβιασμένη χούφτα του Σεντ Κρίστοφερ κι άρχισε να τα ρίχνει ένα ένα στον κερματοδέκτη. Ένιωθε τα μάτια του να συσπώνται νευρικά κι ανακουφίστηκε όταν ο οδηγός είπε τελικά: «Εντάξει, σταμάτα. Φτάνουν τόσα, αγόρι μου». Είχε νιώσει ντροπή που δεν μπορούσε να κάνει τόσο γρήγορα πρόσθεση. Πήγαινε στο σχολείο αραιά και πού απ' όταν η Μο-Μόου είχε αρρωστήσει ξανά από το ποτό.

Ο οδηγός έλυσε το χειρόφρενο. Ο Μάνγκο δεν μπορούσε να κοιτάξει κατάματα τις επαρχιώτισσες, όμως γέλασε ακούγοντας τον Σεντ Κρίστοφερ να βαδίζει τρεκλίζοντας πίσω του και να εύχεται «πολύ καλησπέρα σας» προς τα ξιτισμένα τους πρόσωπα. Ο Γκάλοουγκεϊτ

κοιμόταν ήδη του καλού καιρού πάνω στα σύνεργα του ψαρέματος και τις πλαστικές σακούλες. Ο Μάνγκο κάθισε στην μπροστινή θέση και σκάλισε το μαύρο στεγανωτικό λάστιχο που ήταν γύρω από το τζάμι.

Το κοντόχοντρο λεωφορείο ταρακουνιόταν στον φιδωτό δρόμο. Κάθε λίγο και λιγάκι σταματούσε κι άφηνε μικρές, λευκές γυναικούλες έξω από τα μικρά, λευκά σπιτάκια τους. Ο ντιζελοκινητήρας βούιζε ένα νανούρισμα και τ' αγόρι ένιωσε τα μάτια του να βαραίνουν από την κούραση της μέρας. Ένα δάσος με πεύκα και τάξους άρχισε να πολιορκεί τον δρόμο, με τα φύλλα να κάνουν πιτσιλωτό το ηλιόφως στο πρόσωπο του αγοριού. Ακούμπησε το κεφάλι του στο τζάμι και βυθίστηκε σ' έναν ακανόνιστο ύπνο.

Ο Χάμις ήταν εκεί. Ο αδερφός του ήταν ξαπλωμένος στο μονό κρεβάτι αντίκρου στο δικό του. Από το πώς αντανακλούσαν τα χοντρά γυαλιά του το ηλιόφως, ο Μάνγκο κατάλαβε πως ήταν βράδυ, νωρίς. Ο Χάμις έβαζε στο στόμα του κουταλιές δημητριακά, και γάλα με σοκολάτα έσταζε στο άτριχο στέρνο του. Ο Μάνγκο ήταν ασάλευτος και παρακολουθούσε σιωπηλός τον αδερφό του. Απολάμβανε πάντα στιγμές σαν ετούτη, όταν κάποιος δεν ήξερε πως τον παρατηρούσε. Ο Χάμις χαμογελούσε μόνος του. Ένα βρόμικο χαμόγελο έκανε την αριστερή μεριά του προσώπου του να σουφρώσει καθώς φυλλομετρούσε ένα περιοδικό. Ο Μάνγκο διέκρινε πονεμένα, μπογιατισμένα πρόσωπα γυμνών γυναικών, με χέρια και πόδια ανοιχτά, να μορφάζουν στον Χάμις. Όταν όμως έστρεψε ο Μάνγκο ξανά τη ματιά του στο πρόσωπο του αδερφού του, ο Χάμις ήταν αυτός που τον παρακολουθούσε. Δεν χαμογελούσε πια. «Πες μου, Μάνγκο. Το λάθος είναι όλο δικό μου;»

Ο Γκάλουσκκεϊτ ταρακούνησε το αγόρι βγάζοντάς το από το όνειρό του. Το πανωχείλι του ήταν κολλημένο στην κολλώδη μεμβράνη που είχε σχηματιστεί στα δόντια του και για μια στιγμή ο Μάνγκο δεν ήξερε αν ο άντρας τού χαμογελούσε ή του γρύλιζε.

Καθώς κατέβαιναν κουτροβαλιαστά απ' το λεωφορείο, ο Σεντ Κρίστοφερ γύρισε τον αστράγαλό του κι έπεσε στο γρασίδι στο πλάι του δρόμου. Βρίσκονταν σε ένα σημείο όπου ένας πυκνός θόλος από σκλήθρα έκανε τον αέρα πράσινο και υγρό και νωχελικό. Ο Σεντ Κρί-

στοφερ σφάδασε κάτω, μαζεύοντας το σακάκι του σφιχτά πάνω στο περιστερίσιο στέρνο του. «Γιατί δεν μας ξύπνησες, διάολε!» Στις άκρες του στόματός του είχε αφρίσει από τον θυμό. «Έχουμε βγει από τον δρόμο μας».

«Δεν ξέρω πού πηγαίνουμε. Μου φαίνονται όλα ίδια».

Ο Γκάλουγκεϊτ πλησίασε σαν για να χτυπήσει το αγόρι, κι ο Μάνγκο μαζεύτηκε ενστικτωδώς, βάζοντας για προφύλαξη μπροστά του τα χέρια του.

«Γαμώ το κέρατό μου». Η ανάσα του ήταν ξινή από την μπίρα και τον ύπνο. «Ηρέμησε. Δεν θα σε βαρέσω». Σήκωσε μερικές τσάντες από κάτω, τις κρέμασε στον ώμο του κι άρχισε να βαδίζει αργά προς τα κει απ' όπου είχε έρθει το λεωφορείο, καταμεσής στον δρόμο, προκαλώντας οποιονδήποτε οδηγό να τον χτυπήσει άμα κοτούσε. «Είναι χιλιόμετρα πίσω, ας κουνηθούμε λοιπόν, που να πάρει ο διάολος».

Δεν περνούσε κανένα αμάξι ούτε προς τη μια κατεύθυνση ούτε προς την άλλη, όμως ο Μάνγκο κι ο Σεντ Κρίστοφερ βάδισαν με κόπο τραβηγμένοι για ασφάλεια στην άκρη, με τις τσάντες τους να σκαλώνουν στις βατομουριές. Το αγόρι έκλεισε ως τον λαιμό το άνοράκ του κι ακόμα παραπάνω, καλύπτοντας το στόμα του. Μάζεψε το κεφάλι του χαμηλότερα μες στο ρούχο κι έγινε, όλο κι όλο, ένα ζευγάρι χαμηλωμένα νευρικά μάτια.

Βάδισαν για ένα σαραντάλεπτο, όταν ο Σεντ Κρίστοφερ άρχισε να βογκάει. Οι τσάντες με τις προμήθειες του έκοβαν τα δάχτυλα και τα καλά του παπούτσια είχαν αρχίσει να τρίβονται πάνω στις φτέρνες του που ήταν σαν χαρτί. Ο Γκάλουγκεϊτ τους αγριοκοίταξε σαν πατέρας που δεν μπορούσε να κάνει τα παιδιά του να φερθούν σωστά. Τράβηξε το χέρι του Μάνγκο, τον ανάγκασε να σηκώσει τον αντίχειρα και τον άφησε στραμμένο προς την ανύπαρκτη κυκλοφορία. Ο ίδιος γλίστρησε χαμηλότερα στο ανάχωμα κι ο μεγαλύτερος άντρας τον ακολούθησε χωρίς να πάψει ούτε στιγμή να παραπονιέται. Ξάπλωσαν πίσω από το πέτρινο χαντάκι καθώς ο Μάνγκο περίμενε στο πλάι του έρημου δρόμου προσπαθώντας να κάνει οτοστόπ. Δεν περνούσε τίποτα ούτε προς τη μια κατεύθυνση ούτε προς την άλλη. Παρακάτω, πρόβατα πλημμύριζαν τον δρόμο.

Δεν ήξερε τι ώρα ήταν, όμως έκανε κρύο κάτω από τον θόλο των σκλήθρων. Τα γυμνά πόδια του είχαν μπλαβίσει, κι έτσι έπαιξε ένα παιχνίδι: να βγάλει το μπουφάν του και να περάσει τα πόδια του μέσα από τα μανίκια. Όταν τα πλευρά του κρύωσαν περισσότερο από τα πόδια του, άνοιξε ξανά το φερμουάρ του μπουφάν και το φόρεσε πάλι κανονικά. Πέρασε μία ώρα, δύο. Κανένα αμάξι δεν φάνηκε. Άκουσε κι άλλα τενεκεδάκια μπίρας να ανοίγουν αφρίζοντας πίσω από το χαντάκι. Ο Σεντ Κρίστοφερ σηκωνόταν πού και πού για να του πει κάνα ενθαρρυντικό λόγο. «Τα πας περίφημα, αγόρι μου. Σκίζεις».

Η αντρογυναίκα ταραχτήκε φανερά που αντίκρισε το αγόρι μες στον δρόμο. Η έκπληξή της έγινε φόβος κι έπειτα απογοήτευση, όταν οι δύο μπεκρούλιακες σκαρφάλωσαν μέσα από τους θάμνους. Ο Μάνγκο στεκόταν μπροστά από το καφέ της Lada, εμποδίζοντάς τη να το σκάσει και χαμογελώντας όσο μπορούσε πιο εγκάρδια. Ήταν ανησυχητικό θέαμα το αγόρι, έτσι που έλαμπε απ' την ανακούφιση στην αχνή λάμψη των φαναριών της.

Η γυναίκα αρνήθηκε ν' αφήσει κάποιον από τους τρεις να καθίσει μπροστά. Όμως στο πίσω κάθισμα, στριμωγμένος ανάμεσα στους δυο ξένους, αυτός χαιρόταν για τη ζεστασιά των κορμιών τους. Ήταν αναψοκοκκινισμένοι από το αλκοόλ και η μυρωδιά, σαν της τύρφης, στην ανάσα τους του θύμιζε χειμωνιάτικες φωτιές. Το κρύο είχε στερήσει τον Μάνγκο από κάθε ιδέα ανεξαρτησίας κι άφηνε με χαρά τα κορμιά τους να καταπιούν το δικό του. Ο Γκάλουογκεϊτ έλεγε όσες ευγενικές κουβέντες κατόρθωνε ν' αρθρώσει. Ο Μάνγκο τον άκουγε να παλεύει να στρώσει τα φωνήεντά του. Ζήτησε από τη γυναίκα να τους πάει ως εκεί που ο δρόμος κατηφόριζε, υπήρχε ένα άνοιγμα στους θάμνους και ξεκινούσε ένας χωματόδρομος που έβγαζε στην όχθη της λίμνης. Ο Μάνγκο καταλάβαινε ότι ακόμα και μέρα μεσημέρι θα ήταν δύσκολο να τον βρουν, πόσο μάλλον στο βιολετί σύθαμπο.

Η γυναίκα οδηγούσε αργά γιατί τη φόβιζαν οι άντρες στο πίσω κάθισμα και την τρόμαζε το ενδεχόμενο να χάσει το άνοιγμα στους θάμνους και να τους έχει περισσότερη ώρα απ' όσο χρειαζόταν. Ο Μάνγκο παρακολουθούσε τα μάτια της να γυρνάνε συνεχώς στον

καθρέφτη και, κάθε φορά που η ματιά της διασταυρωνόταν με τη δική του, της χάριζε το καλύτερό του χαμόγελο «σχολικής φωτογραφίας».

«Δεν έχω δει ξανά πρόβατα» είπε.

Η γυναίκα χαμογέλασε, έστω κι από ευγένεια μονάχα. Ό,τι κι αν έκανε ο Μάνγκο, έμοιαζε να την κάνει να νιώθει πιο άβολα. Το δέρμα της ήταν πετσιασμένο σαν να δούλευε στο ανεμοβρόχι. Φορούσε γυαλιά με κοκάλινο σκελετό, χειροποίητο πουλόβερ Aaan και, πάνω από το ταπεινό ετούτο ρούχο, είχε βάλει προσεκτικά ένα μαργαριταρένιο κολιέ. Ο Μάνγκο την είδε να το χώνει μέσα από το πουλόβερ.

«Δεν είμαστε συγγενείς» είπε σιγανά. «Είναι φίλοι της μητέρας μου και με πήραν μαζί για ψάρεμα το Σαββατοκύριακο».

«Θαυμάσια» είπε εκείνη χωρίς καμία απορία.

«Ναι». Ένωσε την παρόρμηση να της πει κι άλλα, να φανερώσει σε κάποιον, έστω και σε τούτη δω τη σνομπ γυναίκα, ποιος ήταν, με ποιους ήταν μαζί και πού τον πήγαιναν. «Είναι μέλη των Ανώνυμων Αλκοολικών. Η μαμά μου θα σκέφτηκε ότι θα μας έκανε καλό να πάρουμε λίγο καθαρό αέρα».

Η γυναίκα με το πουλόβερ Aaan πήρε τα μάτια της από τον δρόμο μια στιγμή περισσότερο απ' όσο έπρεπε και το αμάξι έστριψε απότομα καθώς έβγαινε στο πλάι του δρόμου. Ένας αντίχειρας, ή μπορεί να 'ταν ένας αναπητής Bic, μπήχτηκε προειδοποιητικά στο γυμνό του πόδι. Ήταν φανερό πως ο Γκάλουογκεϊτ ήθελε απ' αυτόν να πάψει να μιλά. Ο Μάνγκο άκουσε τον Σεντ Κρίστοφερ να ξεφυσά και να πλαταγίζει τα χείλη συγχυσμένος σαν νοικοκυρά που της φαινόταν αδιανόητη η τιμή του γάλακτος σήμερα.

Προχώρησαν κάμποσα χιλιόμετρα σημειωτόν, ψάχνοντας απεγνωσμένα για το σημείο που ο Γκάλουογκεϊτ θυμόταν αόριστα από παλιά. Όταν όμως έφτασαν τελικά στο άνοιγμα στους θάμνους, ήταν όπως ακριβώς το είχε περιγράψει. Η γυναίκα έσφιξε το τσαντάκι της ανάμεσα στα γόνατά της προτού τους βγάλει έξω κι έπειτα έβαλε πρώτη, γκάζωσε κι έφυγε, όσο εκείνοι μάζευαν τις τσάντες τους με τις μπίρες και τις πετονιές.

«Ξιπασμένο μουνάκι. Έτσι που 'στριβε και στριφογυρνούσε το μαργαριτάρι στ' αυτί της, νόμιζα ότι θα το ξήλωνε» είπε ο Γκάλοουγκεϊτ χαχανίζοντας.

Ο Σεντ Κρίστοφερ έτρεμε σύγκορμος δίπλα στους θάμνους. Τα χείλια του ακόμη πλατάγιζαν απ' τον εκνευρισμό. «Μάνγκο, πρέπει να σέβεσαι την ανωνυμία κάποιου».

Ο Μάνγκο πήρε με το ζόρι τα μάτια του από τα πίσω φανάρια του αμαξιού, που μάκραιναν. «Συγγνώμη. Δεν το 'ξερα». Όμως είχε πάει τη Μο-Μόου σ' αρκετές συναντήσεις στη Χόουπ Στριτ, ώστε να γνωρίζει πολύ καλά τον κανόνα ανωνυμίας των Αλκοολικών.

«Και τι σε κόφτει εσένα;» είπε ο Γκάλοουγκεϊτ. «Ο πιτσιρικάς απλώς έκανε κουβέντα».

Ο Σεντ Κρίστοφερ «κροτάλιζε» τώρα σαν σκελετός του λούνα παρκ. Άρχισε να μουρμουράει μέσα από τα δόντια. «Δέω απλώς ότι δεν θα 'πρεπε να καταστρέφεις έτσι την υπόληψη ενός ανθρώπου».

Ο Γκάλοουγκεϊτ κοίταξε από πάνω μέχρι κάτω τον άντρα που έτρεμε. Το καλό του κουστούμι ήταν λασπωμένο αποκεί που 'χε ξαπλώσει μες στα σχίνα, οι λευκές αθλητικές του κάλτσες, «πέντε λίρες η δεκάδα», είχαν σκονιστεί από τον δρόμο και στις φτέρνες υπήρχαν άλικα «άνθη» εκεί που τα παπούτσια τού είχαν πληγιάσει τα πόδια. Ο Γκάλοουγκεϊτ κούνησε το κεφάλι. «Δεν το περίμενα να 'σαι έτσι ψωροπερήφανος». Από την τσέπη του τζάκετ του έβγαλε ένα γεμιστό μπισκότο Wagon Wheel και το έδωσε στο αγόρι κλείνοντάς του το μάτι. Ήταν μια συγγνώμη για τον μεγαλύτερης ηλικίας μεθύστακα. Έλεγε ότι ο Γκάλοουγκεϊτ τον θεωρούσε εντάξει κι ότι θα υπέμεναν μαζί τον Σεντ Κρίστοφερ.

Είχε πάει αργά τώρα. Καθώς κατέβαιναν προς τη λίμνη, ο Μάνγκο σκέφτηκε ότι οι άντρες ήταν παράξενοι φίλοι, όμως, από την άλλη, ήξερε ότι το ποτό τα ισοπέδωνε όλα κι έφερνε κοντά τους πιο απίθανους ανθρώπους. Το είχε δει αυτό στο σπίτι του, πώς διαφορετικοί άνθρωποι μπορούσαν να μαζεύονται σε σύμπνοια μεταξύ τους γύρω από ένα μπουκάλι αγορασμένο απέξω. Σκέφτηκε όλες του τις θείες και τους θείους που διάβαιναν την πόρτα του και τα 'τσουζαν με τη μητέρα του. Άνθρωποι που στον δρόμο εκείνη δεν θα καταδεχόταν

να τους μυρίσει καν γίνονταν σόι όταν εξαργύρωναν το επίδομα ανεργίας για ν' αγοράσουν ένα μπουκάλι ούισκι.

Δεν υπήρχε μονοπάτι για τη λίμνη και πολυκόμπια σκέπαζαν το έδαφος. Στο τελευταίο κυανό φως της μέρας, ο Γκάλουουγκεϊτ μπαινόβγαινε στις σημύδες κατηφορίζοντας προς μια λίμνη αθέατη ακόμη. Ο Σεντ Κρίστοφερ έμεινε πίσω. Ο Μάνγκο τον άκουγε να μουρμουράει και σταματούσε πού και πού για να χαμογελάσει στον κατσοφιασμένο άντρα, όμως ο Σεντ Κρίστοφερ απλώς στεκόταν και σκάλιζε τη χνουδάτη φλούδα στους κορμούς θαρρείς και είχε κάτι συναρπαστικό.

Ο Μάνγκο είχε βρεθεί ελάχιστες φορές μέχρι τώρα έξω από την πόλη, και πάντως όχι σ' ένα μέρος όπου το πράσινο δεν έπαυε κάποια στιγμή. Είχε περιπλανηθεί κάποτε στ' αφρόντιστα χωράφια γύρω από το Γκάρθαμλοκ, όμως τα βρόμιζαν καμένα αμάξια και σκισμένοι καναπέδες, κι ούτε μπορούσες να τρέξεις στο ψηλό γρασίδι, γιατί μπορεί κάτι να σ' έκοβε στους αστραγάλους. Τώρα, καθώς βάδιζαν στο δάσος, είχε ζαλιστεί με τη σκέψη πως μπορεί να ήταν ένας από μια χούφτα ανθρώπους που είχαν πατήσει ποτέ εδώ το πόδι τους. Δεν ακουγόταν τίποτα, ούτε πουλί ούτε ζώο να τρέχει μες στα χορτάρια και τους θάμνους. Ήταν κατευναστικό να είσαι κομμάτι ενός πράγματος τόσο παρθένου.

Έπεσαν πάνω στο ξασπρισμένο καύκαλο και τα κόκαλα ενός πρόβατου. Ο Γκάλουουγκεϊτ έσυρε τα δάχτυλά του στα καμπυλωτά κέρατα κι εξήγησε πως ήταν κριάρι, «αρσενικό πρόβατο» μ' άλλα λόγια. Ο Μάνγκο έφαξε στην τσέπη του μπουφάν του ώσπου βρήκε τη φωτογραφική μηχανή μίας χρήσης που του είχε δώσει η Τζόντι. Το φιλμ ήταν μισοξοδεμένο ήδη, σε ανόητες φωτογραφίες με την Τζόντι να πειραματίζεται με μια φράντζα κομμένη στο σπίτι. Ο μόνος ήχος μες στα χαμόκλαδα ήταν το *σκριτς σκριτς* του φιλμ που τυλιγόταν. Το φλας έκανε τα φύλλα να μείνουν ασάλευτα εκεί που λικνίζονταν. Ως κι ο Σεντ Κρίστοφερ σταμάτησε το μοιρολόγι του.

Διέσχισαν σε μονή σειρά ένα μισοσκότεινο ξέφωτο. Ο Γκάλουουγκεϊτ κάθισε στις φτέρνες, χαράμισε λίγο χρόνο για να δείξει στον Μάνγκο πώς ήταν οι τσουκνίδες και, όταν έπεσαν πάνω σε μια θά-

λασσα από φυτά, πήρε στην πλάτη το αγόρι που 'χε ακάλυπτα τα πόδια του. Όρμησε ο Γκάλοουγκεϊτ μέσα από τα χαμόκλαδα σαν σελωμένο μουλάρι. Χρεμέτισε, καθώς ο καλπασμός του έκανε ένα γάργαρο γέλιο να ξεχυθεί από το στόμα του Μάνγκο. Όσο πιο πολύ γελούσε το αγόρι, τόσο περισσότερο κάλπαζε ο Γκάλοουγκεϊτ, ώσπου ο πυκνός θόλος του δάσους αντηχούσε τις τσιρίδες του Μάνγκο κι ο άντρας κοντανάσαινε βαριά τώρα.

Του 'χε φανεί παράξενο στην αρχή να τυλίγει τα γυμνά του πόδια γύρω από τη μέση του Γκάλοουγκεϊτ, όμως ένιωθε ασφαλής στην πλάτη του άντρα. Καθώς ο Γκάλοουγκεϊτ τον κατέβαζε ξανά, έτριψε τα καλάμια του αγοριού να φύγει η παγωνιά, κι ο Μάνγκο αναρωτήθηκε μήπως τον είχε παρεξηγήσει. Κοίταξε παραπίσω στο μονοπάτι, όμως δεν έβλεπε ούτε άκουγε πλέον τον Σεντ Κρίστοφερ. Ο Γκάλοουγκεϊτ έδειχνε να μη νοιάζεται· κοντανασαίνοντας, συνέχιζε να προχωρά μες στις φτέρες.

Ο ήλιος βυθιζόταν πίσω από τους λόφους όταν πια έφτασαν στην όχθη της λίμνης. Μετά την κλεισούρα του δάσους, η λίμνη ανοίχτηκε ξάφνου, τόσο πλατιά, που ο Μάνγκο σχεδόν δυσκολεύτηκε να τη χωρέσει στο βλέμμα του. Πήγε τρεκλίζοντας μέχρι την όχθη.

Τα τελευταία χρώματα της μέρας έσβηναν και, καθώς οι πλέον απαλές βιολετί και βερικοκί αποχρώσεις ξεθώριαζαν στον ορίζοντα, λυπήθηκε που δεν είχαν φτάσει νωρίτερα. Έγειρε πίσω το κεφάλι και βάδισε σε κύκλο. Ο ουρανός από πάνω του ήταν ένα κυανό που σκούραιναι, με αχνές λεμονιές ρίγες εδώ κι εκεί. Δεν ήξερε ότι μπορούσε ο ουρανός να χωρέσει τόσες αποχρώσεις – ή δεν το 'χε προσέξει πρωτότερα. Κοιτούσε κανέναν στη Γλασκόβη ψηλά;

Έβγαλε έναν σιγανό αναστεναγμό γεμάτο δέος. Όλη τούτη η ομορφιά στον ουρανό καθρεφτιζόταν στη λίμνη λες και η Μητέρα Φύση καυχιόταν. Ο Γκάλοουγκεϊτ χαμογέλασε με καμάρι. «Και πού να δεις τον ουρανό τη νύχτα. Τέτοιο μαύρο δεν το 'χεις ξαναδεί».

Προσφέρθηκε να καθίσει ο Μάνγκο στους ώμους του ώστε να μπορεί να διακρίνει την αντίπερα όχθη προτού χαθεί ολότελα στο σούρουπο. Απ' αυτό το ύψος, του Μάνγκο τού φάνηκε ότι η λίμνη έπρεπε να 'χει τρία χιλιόμετρα πλάτος και εκατόν εξήντα μήκος.

Στην πέρα μεριά την περιέκλειαν κοντόχοντροι λόφοι που οι πλαγιές τους ήταν σχισμένες, θαρρείς και το πέτρωμα από κάτω είχε διαπεράσει τη δομή τους την ίδια. Όλα τα χρώματα ήταν σε μπαλώματα και κηλίδες. Του Μάνγκο τού φάνηκε σαν μια γιγάντια τριμμένη κουρελού να είχε σκεπάσει τις λοφοπλαγιές. Το πράσινο των βρύων και το μουντό καφέ ξεθώριαζαν εδώ κι εκεί, φανερώνοντας τον γκρίζο γρανίτη λες κι ήταν, αυτός, το υπόστρωμα του τόπου. Υπήρχαν σκόρπια μαβιά λουλούδια του χερσότοπου και χρυσαφιοί σχίνοι και, εδώ κι εκεί, λίγο λευκό χιόνι πεισματικά γραπωμένο στις βαθύτερες σχισμές.

Η λίμνη εκτεινόταν πέρα από το οπτικό πεδίο στ' αριστερά. Στα δεξιά έστριβε νωχελικά και χανόταν πίσω από ένα τείχος από πεύκα. Του Μάνγκο τού φάνηκε δέκα φορές μεγαλύτερη από τη συνοικία του, μεγαλύτερη ίσως κι από την ίδια τη Γλασκόβη.

Μέχρι τότε είχε δει δύο φορές τη θάλασσα. Εκεί το νερό πάντα έτρεμε κι αναδευόταν. Εδώ όμως το ρεύμα ήταν νωχελικό κι αυτό, και η επιφάνεια ακύμαντη σαν νερόλακκος. Τίποτα δεν κουνιόταν, μ' εξαίρεση τα μαύρα μυγάκια που βούιζαν και πετούσαν σε σύννεφα χαμηλά, προκαλώντας ένα κυματάκι στο νερό, εκεί όπου κολυμπούσαν πεινασμένα ψάρια. Η λίμνη έμοιαζε πιο κρύα και βαθιά απ' όσο θα μπορούσε να φανταστεί. Κι έδειχνε θλιβερή, σαν λησμονημένη. Ήσυχη, λες και κρατούσε τα μυστικά της.

Ο Γκάλουογκεϊτ κατέβασε το αγόρι. Έτριψε με τα χέρια του την κρύα πλάτη του Μάνγκο κι έπειτα προχώρησε βιαστικά στα σπασμένα λιθάρια που ήταν αραδιασμένα στην όχθη. Χωμένος σε μια κατηφοριά σκεπασμένη με βρύα ήταν ένας σωρός από αγκωνάρια που έδειχναν χοντροπελεκημένα και θύμιζαν αόριστα καλύβα. Υπήρχαν παράλληλοι τοίχοι, κι ο Μάνγκο μπορούσε ακόμη να διακρίνει την γκρεμισμένη πόρτα κι ένα αέτωμα στην πέρα άκρη. Έξω από το καλύβι ήταν ένας λάκκος για φωτιά κι ένα ημικύκλιο από αγκωνάρια για να κάθεται πάνω. Χοντρές μύγες που τοιμπούσαν βούιζαν στις σκιές.

«Θα τις συνηθίσεις» είπε ο Γκάλουογκεϊτ δίνοντας στο αγόρι ένα μεγάλο λάπαθο. «Τρίψε μ' αυτό τα πόδια σου και θα 'σαι εντάξει».

Ο Μάνγκο έτριψε τα γυμνά του πόδια ώσπου έγιναν πράσινα και

στιλπνά από τη χλωροφύλλη. Οι μύγες που τον τσιμπούσαν, όμως, έδειξαν να μην πτοούνται.

Ο Σεντ Κρίστοφερ πρόβαλε κουτσαίνοντας από την άκρη των δέντρων. Σωριάστηκε πλάι στη λίμνη και βούτηξε τα πόδια του στο παγωμένο νερό. Με τα γωνιώδη του κόκαλα και τα γκρίζα του ρούχα από τούιντ, ήταν απλώς ακόμα ένας βράχος στην όχθη.

Ο Γκάλοουγκεϊτ οργάνωσε την κατασκήνωσή τους γύρω από τον πέτρινο κύκλο της φωτιάς. Έβγαλε το μοδάτο του νάιλον τζάκετ αεροπορίας, και τα γόνατα του ιταλικού τζιν παντελονιού του ήταν σύντομα υγρά, καθώς άδειαζε τον σωρό από πλαστικές σακούλες. Μέσα από το σακίδιο πλάτης ξετύλιξε δύο σκηνές που έδειχναν λεπτές. Έστησε αυτή των δύο αντρών μέσα στο εγκαταλειμμένο καλύβι. Τη μικρότερη την κάρφωσε στην άλλη μεριά της «κατασκήνωσής» τους, πάνω σε στεγνά βότσαλα, όσο γινόταν μακρύτερα. Ο Μάνγκο τον βοήθησε να μπήξει τα καμπυλωτά πασσαλάκια στο έδαφος μ' ένα κοτρόνι σαν τσακμακόπετρα. «Δεν θα έπρεπε να είναι πιο κοντά οι σκηνές;»

Ο Γκάλοουγκεϊτ κοίταξε το αγόρι κι έγνεψε αρνητικά. Έμοιαζε να θέλει το χαμόγελό του να δείξει φιλικό, όμως ήταν χωρίς ζεστασιά, και του Μάνγκο τού φάνηκε ότι είδε φευγαλέα απειλή στα λεπτά του χείλη. Ίσως να μην του άρεσε, όπως του Χάμις, να αμφισβητούν το κύρος του.

«Μπα. Καλύτερα να 'ναι μακριά απ' τη φωτιά» είπε ο Γκάλοουγκεϊτ. Πήγε από πίσω για να τεντώσει το σκοινί με τον εντατήρα. Τσέκαρε την τοίτα του. «Δεν θέλεις να βλέπεις τ' αστέρια;»

Ο Μάνγκο και ο Τζέιμς προέρχονται και οι δύο από τις εργατικές συνοικίες της Γλασκόβης, οι καταβολές τους όμως είναι εντελώς διαφορετικές – ο Μάνγκο είναι προτεστάντης και ο Τζέιμς καθολικός. Θα έπρεπε να είναι ορκισμένοι εχθροί για να επιβιώσουν στον βίαιο, αρρενωπό και δογματικό κόσμο που τους περιβάλλει. Κι όμως, ενάντια σε κάθε πρόβλεψη, ο Μάνγκο και ο Τζέιμς έρχονται πολύ κοντά, καθώς βρίσκουν καταφύγιο στον περιστερώνα που έχει φτιάξει ο Τζέιμς για τα αγωνιστικά του περιστέρια. Ερωτεύονται και ονειρεύονται να βρουν ένα μέρος όπου θα υπάρχει μια θέση και για αυτούς. Η απειλή της αποκάλυψης είναι όμως διαρκής και η ενδεχόμενη τιμωρία ανείπωτη. Κι όταν αρκετούς μήνες αργότερα η μητέρα του Μάνγκο τον στέλνει εκδρομή για ψάρεμα σε μια λίμνη στη Δυτική Σκωτία, μαζί με δυο παράξενους μέθυσους με σκοτεινό παρελθόν, ο Μάνγκο θα αναγκαστεί να φτάσει στα όρια των αντοχών του και θα προσπαθήσει να επιστρέψει σε έναν τόπο ασφαλή, σε έναν τόπο όπου αυτός κι ο Τζέιμς ίσως να έχουν ένα μέλλον.

Στο δεύτερο βιβλίο του, ο Douglas Stuart δίνει φωνή σε ανθρώπους που συνήθως η λογοτεχνία αποκλείει, μιλά για τα όρια της αρρενωπότητας, τις δύσκολες οικογενειακές σχέσεις και τους κινδύνους που ενέχει το να αγαπάς κάποιον τόσο πολύ.

Βιβλίο της χρονιάς
*Washington Post, Time, Kirkus Reviews, Guardian,
Amazon, Reader's Digest*

ISBN: 978-618-03-3630-6

9 786180 336306

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 83630

metaixmio.gr

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ
ΚΑΙ ΣΕ

e-book